

Поштарина плаћена

Год. XI НОВИ САД 15.-VI. 1931. Бр. 6

ЗБИРКА

ЗАКОНА

МИНИСТАРСКИХ НАРЕДАБА И УРЕДАБА

и

ЗБИРКА

ОДЛУКА ВИШИХ СУДОВА

КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ.

XI.

1931.

УРЕЂУЈЕ И ИЗДАЈЕ:

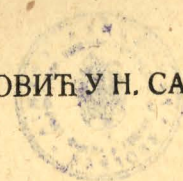
ДР. НИКОЛА Ј. ИГЊАТОВИЋ

претседник Апелационог суда у Н. Саду.

Садржина: 23. Закон о сузбијању нелојалне утакмице. —

Садржина: 101. Издржавање унучади. Издржавање најближих сродника — 102. Камата већа од 8% — 103. Трошак. — 104. Менична потраживања. — 105. Уток. — 106. Одређење извршења — 107. Извиђаји пре оптужнице. — 108. Закон о штампи. — 109. Ванбрачно дете. — 110. Дирекција Држ. жељезница. — 111. Бесправно остављање. — 112—113. Кривичне ствари. — 114. Разрешење пре-суде. — 115. Контрактуални поштар. — 116. Обустављање плаћања. — 117. Крив. ствари,

ШТАМПАРИЈА „НАТОШЕВИЋ“ С. БИСАЛОВИЋ У Н. САДУ

Поштарина плаћена

Год. XI НОВИ САД 15.-VI. 1931. Бр. 6

ЗБИРКА

ЗАКОНА

МИНИСТАРСКИХ НАРЕДАБА И УРЕДАБА

и

ЗБИРКА

ОДЛУКА ВИШИХ СУДОВА

КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ.

XI.

1931.

УРЕЂУЈЕ И ИЗДАЈЕ:

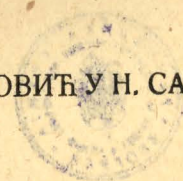
ДР. НИКОЛА Ј. ИГЊАТОВИЋ

претседник Апелационог суда у Н. Саду.

Садржина: 23. Закон о сузбијању нелојалне утакмице. —

Садржина: 101. Издржавање унучади. Издржавање најближих сродника — 102. Камата већа од 8% — 103. Трошак. — 104. Менична потраживања. — 105. Уток. — 106. Одређење извршења — 107. Извиђаји пре оптужнице. — 108. Закон о штампи. — 109. Ванбрачно дете. — 110. Дирекција Држ. жељезница. — 111. Бесправно остављање. — 112—113. Кривичне ствари. — 114. Разрешење пресуде. — 115. Контрактуални поштар. — 116. Обустављање плаћања. — 117. Крив. ствари,

ШТАМПАРИЈА „НАТОШЕВИЋ“ С. БИСАЛОВИЋ У Н. САДУ

У пажњу г. г. претплатницима!

Отварајући претплату за XI. годину, умољавамо све наше п. претплатнике, да нам на име претплате за 1931. годину изволе послати Дин. 120, још у току јануара месеца, јер је претплата за целу годину платива у почетку године.

Уједно и овим путем позивамо оне наше претплатнике, који још ни до данас нису исплатили претплату за 1929. и 1930. годину да изволе то одмах учинити, јер је наш часопис упућен једино на претплату.

Најзад саопштавамо, да се код Уредништва још могу добити „Збирке“ из 1924—1930. год., свака година по Дин. 120.

Нови Сад, 15 маја 1931.

Уредништво „ЗБИРАКА“.

Шк. ј. сп/316

да се у смислу судске праксе увек $\frac{1}{6}$ прихода покојног оца, досуђује као одштета; у овом погледу одлучно је то: колико је отац у време несреће, од свог укупног прихода могао употребити на издржавање своје деце, а то се има у сваком случају установити брижљивом оценом свих околности (друштвени положај, приход, место становања, број деце и т. д.) (К. 1923 : 1917.)

По сталној судској пракси застарелост права тужбе на одштету из несрећног случаја, само се онда има сматрати прекинутом ако послодавац, после повреде, дакле познавајући повреду и смањену способност за рад, повређеног намештеника прими уз дотадашњу или већу наплату, те тако послодавац управо издаје протувредност за смањену радну способност, која се према томе има сматрати одштетом. (К. 1926 : 1917.)

Не може бити речи о сопственој кривици петогодишњег детета, ако је оно умно неразвијено, и ако није имало довољно способности, да оцени опасност свога деловања. Пропуштање родатељског надзора није таква околност, која ослобађа жељезницу од одговорности. (К. 4028 : 1917.)

По начелу објективне одговорности, у случају смрти, на накнаду штете дужно лице само онда мора плаћати трошак за издржање, ако је умрли по закону или законској пракси дужан био неког издржавати, даље, ако је за издржавање способан био, не доводивши тиме у опасност своје издржавање, и ако је онај, који има право на издржавање, заиста и спао на то издржавање. (К. 1742 : 1917.)

Одредбе зак. чл. XVIII:1874. примењује се и на електричне жељезнице. (Касац. 738/928.)

Аутомобил је опасно прометно средство, чији власник одговара за штету исто онако, као што одговара жељезница по зак. чл. XVIII:1874. (Апел. суд у Н. Саду 994/927. 1694/1925.)

У пажњу г. г. претплатницима!

Отварајући претплату за XI. годину, умољавамо све наше п. претплатнике, да нам на име претплате за 1931. годину изволе послати Дин. 120, још у току јануара месеца, јер је претплата за целу годину платива у почетку године.

Уједно и овим путем позивамо оне наше претплатнике, који још ни до данас нису исплатили претплату за 1929. и 1930. годину да изволе то одмах учинити, јер је наш часопис упућен једино на претплату.

Најзад саопштавамо, да се код Уредништва још могу добити „Збирке“ из 1924—1930. год., свака година по Дин. 120.

Нови Сад, 15 маја 1931.

Уредништво „ЗБИРАКА“.

Шк. ј. сп/316

да се у смислу судске праксе увек $\frac{1}{6}$ прихода покојног оца, досуђује као одштета; у овом погледу одлучно је то: колико је отац у време несреће, од свог укупног прихода могао употребити на издржавање своје деце, а то се има у сваком случају установити брижљивом оценом свих околности (друштвени положај, приход, место становања, број деце и т. д.) (К. 1923 : 1917.)

По сталној судској пракси застарелост права тужбе на одштету из несрећног случаја, само се онда има сматрати прекинутом ако послодавац, после повреде, дакле познавајући повреду и смањену способност за рад, повређеног намештеника прими уз дотадашњу или већу наплату, те тако послодавац управо издаје протувредност за смањену радну способност, која се према томе има сматрати одштетом. (К. 1926 : 1917.)

Не може бити речи о сопственој кривици петогодишњег детета, ако је оно умно неразвијено, и ако није имало довољно способности, да оцени опасност свога деловања. Пропуштање родатељског надзора није таква околност, која ослобађа жељезницу од одговорности. (К. 4028 : 1917.)

По начелу објективне одговорности, у случају смрти, на накнаду штете дужно лице само онда мора плаћати трошак за издржање, ако је умрли по закону или законској пракси дужан био неког издржавати, даље, ако је за издржавање способан био, не доводивши тиме у опасност своје издржавање, и ако је онај, који има право на издржавање, заиста и спао на то издржавање. (К. 1742 : 1917.)

Одредбе зак. чл. XVIII:1874. примењује се и на електричне жељезнице. (Касац. 738/928.)

Аутомобил је опасно прометно средство, чији власник одговара за штету исто онако, као што одговара жељезница по зак. чл. XVIII:1874. (Апел. суд у Н. Саду 994/927. 1694/1925.)

У случају судара два аутомобила не могу се применити прописи одговорности, која потиче из опасног погона. (2940/1913. 829/919.)

Судска пракса у погледу одговорности паробродских предузећа примењује прописе из зак. чл. XVIII:1874. (1414/927.)

23.

МИ

АЛЕКСАНДАР I

по милости Божјој и вољи Народној
КРАЉ ЈУГОСЛАВИЈЕ

На предлог Нашег министра трговине и индустрије,
а по саслушању претседника Нашег Министарског савета,
прописујемо и проглашујемо

ЗАКОН

о сузбијању нелојалне утакмице
ПРВА ГЛАВА
ГРАЂАНСКО-ПРАВНА ЗАШТИТА
ДЕО ПРВИ

Дела нелојалне утакмице**1) Дела у опште противна добрим
обичајима у утакмици**

§ 1.

Ко у пословном промету ради утакмице учини дело противно добрим обичајима, које би могло да оштети другог такмичара, може бити тужен. Овој тужби је сврха забрана даљег вршења овог дела, уклањање тиме створеног неисправног стања и накнада учињене штете.

Овај општи пропис примењиваће се само на дела нелојалне утакмице, која не потпадају под дела наведена у §§ 2—15 овог Закона.

II) Специјална дела нелојалне утакмице**1) Нелојална реклама**

§ 2.

(1) Ко о приликама свога или туђег предузећа јавно изнесе или ко проноси штогод што би могло да изазове обману а тиме овом предузећу у утакмици створи преимућство на штету других такмичара може бити тужен ради забране таквог изношења или доношења, уклањања тиме створеног неисправног стања и накнаде учињене штете.

(2) Овамо спадају нарочито наводи о каквоћи и количини, о природи или саставу неке робе или неког рада, о извору, о продајном тржишту и продајним условима, о имовним и кредитним приликама, о начину производње или одређивању цена робе или рада о заштити робе патентом узорком моделом или жигом, о методама производње или пословодства, о особним приликама, о трајању и обиму предузећа, о поводу, узроку или сврхи продаје или рада, о стању залихе и о одликовањима и преимућствима. Под тим одликовањима и преимућствима подразумева се и употреба лика Њ. В. Краља или кога од чланова Краљевског Дома, државног или јавног грба, других државних амблема, званичних знакова и пунцева за гаранцију на роби, знака и имена Црвеног Крста, ако такмичар нема дозволе за употребу.

2) Неистинита ознака порекла робе

§ 3.

Као неистинита ознака порекла робе сматра се свака ознака, која може у пословном промету да створи погрешно мишљење, да је роба, која је у питању, произведена на нарочитом месту, у нарочитом крају или нарочитој држави.

§ 4.

Сматра се као неистинита ознака порекла и кад један произвођач набављене производе другог произво-

У случају судара два аутомобила не могу се применити прописи одговорности, која потиче из опасног погона. (2940/1913. 829/919.)

Судска пракса у погледу одговорности паробродских предузећа примењује прописе из зак. чл. XVIII:1874. (1414/927.)

23.

МИ

АЛЕКСАНДАР I

по милости Божјој и вољи Народној
КРАЉ ЈУГОСЛАВИЈЕ

На предлог Нашег министра трговине и индустрије,
а по саслушању претседника Нашег Министарског савета,
прописујемо и проглашујемо

ЗАКОН

о сузбијању нелојалне утакмице
ПРВА ГЛАВА
ГРАЂАНСКО-ПРАВНА ЗАШТИТА
ДЕО ПРВИ

Дела нелојалне утакмице

1) Дела у опште противна добрим обичајима у утакмици

§ 1.

Ко у пословном промету ради утакмице учини дело противно добрим обичајима, које би могло да оштети другог такмичара, може бити тужен. Овој тужби је сврха забрана даљег вршења овог дела, уклањање тиме створеног неисправног стања и накнада учињене штете.

Овај општи пропис примењиваће се само на дела нелојалне утакмице, која не потпадају под дела наведена у §§ 2—15 овог Закона.

II) Специјална дела нелојалне утакмице

1) Нелојална реклама

§ 2.

(1) Ко о приликама свога или туђег предузећа јавно изнесе или ко проноси штогод што би могло да изазове обману а тиме овом предузећу у утакмици створи преимућство на штету других такмичара може бити тужен ради забране таквог изношења или доношења, уклањања тиме створеног неисправног стања и накнаде учињене штете.

(2) Овамо спадају нарочито наводи о каквоћи и количини, о природи или саставу неке робе или неког рада, о извору, о продајном тржишту и продајним условима, о имовним и кредитним приликама, о начину производње или одређивању цена робе или рада о заштити робе патентом узорком моделом или жигом, о методама производње или пословодства, о особним приликама, о трајању и обиму предузећа, о поводу, узроку или сврхи продаје или рада, о стању залихе и о одликовањима и преимућствима. Под тим одликовањима и преимућствима подразумева се и употреба лика Њ. В. Краља или кога од чланова Краљевског Дома, државног или јавног грба, других државних амблема, званичних знакова и пунцева за гаранцију на роби, знака и имена Црвеног Крста, ако такмичар нема дозволе за употребу.

2) Неистинита ознака порекла робе

§ 3.

Као неистинита ознака порекла робе сматра се свака ознака, која може у пословном промету да створи погрешно мишљење, да је роба, која је у питању, произведена на нарочитом месту, у нарочитом крају или нарочитој држави.

§ 4.

Сматра се као неистинита ознака порекла и кад један произвођач набављене производе другог произво-

ђача снабдева ознаком своје фирме, свога имена, или жига на начин, који може да створи у трговачком промету погрешно мишљење, да тај производ потиче из његовог предузећа.

§ 5.

Неће се сматрати као неистинита ознака порекла, кад један домаћи трговац, пуштајући у промет робу страног порекла, снабдева је својим именом и адресом или својим жигом, ако се иностраној роби не даје значај домаћег порекла и ако се код индустријских предмета не скрива евентуелно постојеће означавање истинитог порекла.

§ 6.

Ознака или опис робе на иностраном језику неће се сматрати као неистинита ознака о пореклу, ако је право порекло робе јасно и упадљиво наведено.

§ 7.

(1) Неће се сматрати као неистините ознаке наводи који према пословним обичајима заинтересованих кругова немају више у промету искључиво значење порекла зато, што су постали уобичајени као ознака врсте или каквоће нарочите робе, изузев ако се природа оваквим наводима један додатак као нпр. „прави“, „природан“, „истинит“, „оригиналан“, који би могао да изазове лажну преставу о пореклу робе.

(2) Географски називи винских производа, минералних вода и њихових израђевина никада се не могу сматрати као ознаке врсте или каквоће. Овај пропис не односи се на назив винских производа, који се употребљава према нарочитој врсти лозе, изузев ако би се за неку одређену врсту наредбом надлежног Министарства нешто друго прописано.

(3) Начело наведено у другом ставу може се наредбом надлежног Министарства примењивати и за називе друге робе.

§ 8.

(1) Наредбом надлежних Министарстава могу се издати прописи о ознаци порекла робе, која се производи у нарочитим крајевима, чија клима или земљиште утиче на својство робе (називи крајева).

(2) Инострани називи крајева могу се наредбом заштитити у случају реципроцитета.

§ 9.

(1) Ко неистинитозначи порекло робе, може бити тужен ради забране овог означавања, уклањања тиме створеног неисправног стања и накнаде учињене штете.

(2) Као неистинито означавање у смислу овог прописа треба сматрати и дело, које се противи прописима наредба донесених на основу §§ 7 и 8, које се односе на неко прописано означавање робе.

3) Опрђивање

§ 10.

(1) Ко о једном предузећу, о особи предузетника или управљача предузећа, о производима или учињеним пословима другог ради утакмице износи или проноси вести, које могу да нашkode предузећу или предузетнику ако не докаже њихову истинитост, биће осуђен. Осудом ће се изрећи: забрана изношења и проношења оваквих вести, мере за њихово опозивање и накнада за учињену штету.

(2) Под вестима подразумевају се поред усмених писмених или штампаних навода и слике или ма какве припреме, које су намењене и способне да их замењују.

(3) Кад су у питању поверљива обавештења о другом предузећу или предузетнику, за која известилац или обавештени има један оправдан интерес, могу се поднети тужбе само у смислу 1 става, ако су обавештења неистинита.

ђача снабдева ознаком своје фирме, свога имена, или жига на начин, који може да створи у трговачком промету погрешно мишљење, да тај производ потиче из његовог предузећа.

§ 5.

Неће се сматрати као неистинита ознака порекла, кад један домаћи трговац, пуштајући у промет робу страног порекла, снабдева је својим именом и адресом или својим жигом, ако се иностраној роби не даје значај домаћег порекла и ако се код индустријских предмета не скрива евентуелно постојеће означавање истинитог порекла.

§ 6.

Ознака или опис робе на иностраном језику неће се сматрати као неистинита ознака о пореклу, ако је право порекло робе јасно и упадљиво наведено.

§ 7.

(1) Неће се сматрати као неистините ознаке наводи који према пословним обичајима заинтересованих кругова немају више у промету искључиво значење порекла зато, што су постали уобичајени као ознака врсте или каквоће нарочите робе, изузев ако се природа оваквим наводима један додаток као нпр. „прави“, „природан“, „истинит“, „оригиналан“, који би могао да изазове лажну преставу о пореклу робе.

(2) Географски називи винских производа, минералних вода и њихових израђевина никада се не могу сматрати као ознаке врсте или каквоће. Овај пропис не односи се на назив винских производа, који се употребљава према нарочитој врсти лозе, изузев ако би се за неку одређену врсту наредбом надлежног Министарства нешто друго прописано.

(3) Начело наведено у другом ставу може се наредбом надлежног Министарства примењивати и за називе друге робе.

§ 8.

(1) Наредбом надлежних Министарстава могу се издати прописи о ознаци порекла робе, која се производи у нарочитим крајевима, чија клима или земљиште утиче на својство робе (називи крајева).

(2) Иностранци називи крајева могу се наредбом заштитити у случају реципроцитета.

§ 9.

(1) Ко неистинитозначи порекло робе, може бити тужен ради забране овог означавања, уклањања тиме створеног неисправног стања и накнаде учињене штете.

(2) Као неистинито означавање у смислу овог прописа треба сматрати и дело, које се противи прописима наредба донесених на основу §§ 7 и 8, које се односе на неко прописано означавање робе.

3) Опрђивање

§ 10.

(1) Ко о једном предузећу, о особи предузетника или управљача предузећа, о производима или учињеним пословима другог ради утакмице износи или проноси вести, које могу да нашkode предузећу или предузетнику ако не докаже њихову истинитост, биће осуђен. Осудом ће се изрећи: забрана изношења и проношења оваквих вести, мере за њихово опозивање и накнада за учињену штету.

(2) Под вестима подразумевају се поред усмених писмених или штампаних навода и слике или ма какве припреме, које су намењене и способне да их замењују.

(3) Кад су у питању поверљива обавештења о другом предузећу или предузетнику, за која известилац или обавештени има један оправдан интерес, могу се поднети тужбе само у смислу 1 става, ако су обавештења неистинита.

4) Злоупотреба обележја туђег предузећа

§ 11.

(1) Такмичар, који име, фирму, нарочити назив једног предузећа или обрта или друго спољашње обележје употребљава на начин, који може, да створи пометњу међу купцима са именом, фирмом или нарочитим називом предузећа или обрта, којима се уобичајено или оправдано служи други такмичар, може бити тужен ради забране овакве употребе, уклањање тиме створеног неискправног стања и накнаде делом учињене штете.

(2) Кад такмичар употребљава име, фирму, нарочити назив, жиг или које друге спољашње обележје једног предузећа или обрта на начин, којим се може, да створи пометња међу потрошачима у погледу правог порекла робе или рада, у ст. 1 поменуте тужбе могу се поднети и против власника предузећа и против изазивача пометње.

Тужба ће бити одбијена, ако је право порекло на самој роби довољно означено.

§ 12.

Прописи § 11 примењиваће се и на наслов и спољашњи изглед насловног листа књиге или других штампарских дела, са насловом позоришног, музичког или кинематографског дела, који употребљава неко лице на начин, који може да створи пометњу међу потрошачима са насловом или спољашњим изгледом насловног листа књиге или других штампарских дела, са насловом позоришног, музичког или кинематографског дела, којим се оправдано служи други такмичар.

5) Подмињивање

§ 13.

(1) Ко посредно или непосредно нуди, даје или обећава поклон или неку другу корист лицу, запосленом у неком предузећу или лицу, које ради по налогу неког

предузећа у намери, да помоћу његовог недопуштеног поступања постигне за се или за другога преимућство у утакмици на штету неког такмичара, може бити тужен ради забране оваквог дела и накнаде делом учињене штете.

(2) Исто то важи за запосленог или за лице, које ради по налогу једног предузећа, и које у пословном саобраћају тражи, прима или дозвољава, да му се посредно или непосредно обећа поклон или нека друга корист у намери, да помоћу његовог недопуштеног поступања допринесе некоме преимућство у утакмици на штету свога послодавца или других такмичара.

6) Повреда и искоришћавање тајне у производњи и трговини

§ 14.

(1) Лице, запослено код неког предузећа, које док је у служби бесправно саопшти другоме или учини преступачном пословну тајну у производњи или трговини која се може употребити у утакмици, а за коју је сазнало у служби, може бити тужено ради утврђења или забране оваквог дела и накнаде учињене штете.

(2) Исто тако може бити тужено лице, које пословну тајну у производњи или трговини, у циљу утакмице бесправно другоме изда или у сопственом или другом предузећу искоришћава, ако је за тајну сазнало:

а) својим или туђим ухођењем као и другим противзаконитим или добрим обичајима противним делима или

б) из техничких предлога и прописа, из нацрта, модела, шаблона, зареза, рецепта, клишеа, узорака или збирки узорака и из списка потрошача, што је њему било нарочито поверено.

в) приликом извршења посла за који је било позвано од суда или од које друге власти,

(3) Ови прописи неће се примењивати, кад се знање и спрема, које је запослени стекао вољом послодавца у његовом предузећу у току редовно обављеног посла, искоришћавају по свршетку запослености.

4) Злоупотреба обележја туђег предузећа

§ 11.

(1) Такмичар, који име, фирму, нарочити назив једног предузећа или обрта или друго спољашње обележје употребљава на начин, који може, да створи пометњу међу купцима са именом, фирмом или нарочитим називом предузећа или обрта, којима се уобичајено или оправдано служи други такмичар, може бити тужен ради забране овакве употребе, уклањање тиме створеног неисправног стања и накнаде делом учињене штете.

(2) Кад такмичар употребљава име, фирму, нарочити назив, жиг или које друге спољашње обележје једног предузећа или обрта на начин, којим се може, да створи пометња међу потрошачима у погледу правог порекла робе или рада, у ст. 1 поменуте тужбе могу се поднети и против власника предузећа и против изазивача пометње.

Тужба ће бити одбијена, ако је право порекло на самој роби довољно означено.

§ 12.

Прописи § 11 примењиваће се и на наслов и спољашњи изглед насловног листа књиге или других штампарских дела, са насловом позоришног, музичког или кинематографског дела, који употребљава неко лице на начин, који може да створи пометњу међу потрошачима са насловом или спољашњим изгледом насловног листа књиге или других штампарских дела, са насловом позоришног, музичког или кинематографског дела, којим се оправдано служи други такмичар.

5) Подмињивање

§ 13.

(1) Ко посредно или непосредно нуди, даје или обећава поклон или неку другу корист лицу, запосленом у неком предузећу или лицу, које ради по налогу неког

предузећа у намери, да помоћу његовог недопуштеног поступања постигне за се или за другога преимућство у утакмици на штету неког такмичара, може бити тужен ради забране оваквог дела и накнаде делом учињене штете.

(2) Исто то важи за запосленог или за лице, које ради по налогу једног предузећа, и које у пословном саобраћају тражи, прима или дозвољава, да му се посредно или непосредно обећа поклон или нека друга корист у намери, да помоћу његовог недопуштеног поступања допринесе некоме преимућство у утакмици на штету свога послодавца или других такмичара.

6) Повреда и искоришћавање тајне у производњи и трговини

§ 14.

(1) Лице, запослено код неког предузећа, које док је у служби бесправно саопшти другOME или учини преступачном пословну тајну у производњи или трговини која се може употребити у утакмици, а за коју је сазнало у служби, може бити тужено ради утврђења или забране оваквог дела и накнаде учињене штете.

(2) Исто тако може бити тужено лице, које пословну тајну у производњи или трговини, у циљу утакмице бесправно другOME изда или у сопственом или другом предузећу искоришћава, ако је за тајну сазнало:

а) својим или туђим ухођењем као и другим противзаконитим или добрим обичајима противним делима или

б) из техничких предлога и прописа, из нацрта, модела, шаблона, зареза, рецепта, клишеа, узорака или збирки узорака и из списка потрошача, што је њему било нарочито поверено.

в) приликом извршења посла за који је било позвано од суда или од које друге власти,

(3) Ови прописи неће се примењивати, кад се знање и спрема, које је запослени стекао вољом послодавца у његовом предузећу у току редовно обављеног посла, искоришћавају по свршетку запослености.

7) Неложална утакмица помоћног особља и његово искоришћавање од другог такмичара

§ 15.

(1) Ко у својству агента, путника или пуномоћника ради без дозволе власника предузећа у циљу утакмице у корист другог такмичара може бити тужен ради забране оваквог дела и накнаде учињене штете.

(2) Исто тако може бити тужен и такмичар, који рад наведених лица искоришћава, ма да му је однос тих лица према првоне предузећу био познат.

ДЕО ДРУГИ

Заједнички прописи

1) Право на тужбу

§ 16.

(1) У циљу спречавања односно забране понављања дела противног добрим обичајима у утакмици и уклањања тим делом створеног неисправног стања' право на тужбу у случајевима §§ 1, 2, 9, 11 ст. 2 и § 13 припада свакоме такмичару (§ 35), индустријским, занатским и трговачким коморама и сваком удружењу, које је својим правилима позвано, да чува делом повређене привредне интересе такмичара.

(2) У случајевима § 10, 11 ст. 1, §§ 12, 14 и 15 право на тужбу припада само такмичару, који је делом непосредно повређен.

2) Накнада штете

§ 17.

(1) Накнада учињене штете може се тражити од лица, које је знало или по својој дужности морало знати да је његово дело такво да може нанети штету другоме такмичару.

II. Када дужник, после покретања парнице од стране његова повериоца, пренесе своје некретнине на свога сина, претпоставка је, да је пренос учињен само зато, да се изигра поверилац. Противно има да докаже преносилац.

(Кас. суд Од. Б. у Н. Саду
Г. 649/1928).

Касациони суд ревизиону молбу тужених одбија и осуђује тужене да плате тужитељици а на руке правозаступника јој у име ревизионих трошкова 500 динара (петстотина динара) у року од 15 дана под теретом оврхе.

Разлози: Тужени првог реда напада пресуду Апелационог Суда, што није узео у обзир прикључену општинску сведоцбу, по којој су се парничке странке већ 1890 год. коначно разишле, А како сутецива има само онда, ако брачне странке у истини живе у брачној заједници, то тужитељица нема права на сутециво после 1890 год.' те ју је са тужбом требало одбити.

Ова је жалба неоснована, јер је Суд оценом доказа установио, да су брачне странке до 30. јула 1894. год живеле у брачној заједници, а тужени није навео такве чланове ни разлоге по којима би се ово установљење суда могло одобрити.

Неоснована је и она жалба другоредног туженога, да је тужитељица требала доказати, да је прворедни тужени свој иметак продао, другоредном туженоме, да тужитељицу на тај начин изиграју и да је куп био само фиктиван, јер с обзиром, да се пренос некретнине догодио већ после покретања парнице, и да су у питању отац и син, то је претпоставка да се пренос догодио ради изигравања тужитељице те противно има другоред. тужени да докаже.

Исто је тако неоснована и жалба у погледу парбених трошкова јер су тужени дали повода за ову парницу, те их је суд правилно осудио на плаћање трошкова.

7) Нелојална утакмица помоћног особља и његово искоришћавање од другог такмичара

§ 15.

(1) Ко у својству агента, путника или пуномоћника ради без дозволе власника предузећа у циљу утакмице у корист другог такмичара може бити тужен ради забране оваквог дела и накнаде учињене штете.

(2) Исто тако може бити тужен и такмичар, који рад наведених лица искоришћава, ма да му је однос тих лица према првome предузећу био познат.

ДЕО ДРУГИ

Заједнички прописи

1) Право на тужбу

§ 16.

(1) У циљу спречавања односно забране понављања дела противног добрим обичајима у утакмици и уклањања тим делом створеног неисправног стања' право на тужбу у случајевима §§ 1, 2, 9, 11 ст. 2 и § 13 припада свакоме такмичару (§ 35), индустријским, занатским и трговачким коморама и сваком удружењу, које је својим правилима позвано, да чува делом повређене привредне интересе такмичара.

(2) У случајевима § 10, 11 ст. 1, §§ 12, 14 и 15 право на тужбу припада само такмичару, који је делом непосредно повређен.

2) Накнада штете

§ 17.

(1) Накнада учињене штете може се тражити од лица, које је знало или по својој дужности морало знати да је његово дело такво да може нанети штету другоме такмичару.

II. Када дужник, после покретања парнице од стране његова повериоца, пренесе своје некретнине на свога сина, претпоставка је, да је пренос учињен само зато, да се изигра поверилац. Противно има да докаже преносилац.

(Кас. суд Од. Б. у Н. Саду
Г. 649/1928).

Касациони суд ревизиону молбу тужених одбија и осуђује тужене да плате тужитељици а на руке правозаступника јој у име ревизионих трошкова 500 динара (петстотина динара) у року од 15 дана под теретом оврхе.

Разлози: Тужени првог реда напада пресуду Апелационог Суда, што није узео у обзир прикључену општинску сведоцбу, по којој су се парничке странке већ 1890 год. коначно разишле, А како сутецива има само онда, ако брачне странке у истини живе у брачној заједници, то тужитељица нема права на сутециво после 1890 год.' те ју је са тужбом требало одбити.

Ова је жалба неоснована, јер је Суд оценом доказа установио, да су брачне странке до 30. јула 1894. год живеле у брачној заједници, а тужени није навео такве чланове ни разлоге по којима би се ово установљење суда могло одобрити.

Неоснована је и она жалба другоредног туженога, да је тужитељица требала доказати, да је прворедни тужени свој иметак продао, другоредном туженоме, да тужитељицу на тај начин изиграју и да је куп био само фиктиван, јер с обзиром, да се пренос некретнине догодио већ после покретања парнице, и да су у питању отац и син, то је претпоставка да се пренос догодио ради изигравања тужитељице те противно има другоред. тужени да докаже.

Исто је тако неоснована и жалба у погледу парбених трошкова јер су тужени дали повода за ову парницу, те их је суд правилно осудио на плаћање трошкова.

* * *

Правно је правило, да се пренос имовине између родитеља и деце има сматрати неонерозним, чак и онда ако је исправа названа купопродајним уговором и ако преносилац у исправи признаје, да је куиовнину примио, ако се тек исплата не докаже друкчије (К. 2428/1931.)

101.

I. Деда и баба само су онда дужни издржавати своју малолетну унучад без иметка, ако њихови родитељи нису у животу или су неспособни за издржавање. — II. Најближи сводници само онда могу тражити накнаду за међусобно издржавање, ако су то претходно уговорили.

(Касац. суд Одељ, Б. у Н. Саду)
Вп. 1185/1928

Касациони Суд Б. Одељење услед ревизионе молбе тужене разрешава пресуду позивног суда и упућује тај суд на даљи посупак и доношење нове одлуке у којој ће имати да реши и питање која ће странка сносити трошкове који се у ревизионом поступку овим усановљавају за тужитеља у своти од 420 дин. а за туженога у своти од 1040 дин.

Разлози: Позивни суд одбио је протутужбе тужене странке-свекрве тужитељице 1. р. и мајке малолетних тужилаца-са разлога, јер у колико нису у стању децу издржавати отац и мати, дужни су то деда и баба те стога ако је тужена (баба) поред живог оца и матере издржавала децу, то је учинила од своје воље, као поклон деци, будући да резултатима парнице није утврђено да је било посебно у напред уговорено да ће тужена тражити накнаду трошкова издржавања и јер није унапред тражила осигурање тих трошкова.

Тужена се жали против пресуде позивног суда због повреде како формалних, тако и материјалних правних правила.

Жалбе су основане.

По 11. §-у XX. зак чл. из 1877. год. деда и баба дужни су издржавати малолетну децу (одн. унуке) без иметка тек онда ако, ни отац, ни мати нису у животу или ако су исти неспособни издржавати децу.

Даље је правно правило да накнаду за издржавање могу тражити најближи сродници међусобно само онда ако су одржали право на накнаду. Према томе за решавање протутужбе потребно је установити да ли је постојао случај дужности издржавања малолетних тужилаца од стране тужене као бабе на основу горацираног закона и ако то није случај за малолетника, а у сваком случају у погледу 1. р. тужитељице (матере) да ли је тужена у своје доба себи придржала право тражити накнаду и у којој мери за издржавање малолетних и за издржавање матере њихове.

Позивни суд у погледу прве околности пропустио је уопште установити стање ствари, у погледу пак друге околности установио је стање ствари с повредом 270. §-а г.п.п.-а.

Позивни суд, наиме, у својој пресуди само толико каже, да резултатом парнице није утврђено да је накнада била посебно уговорена, но противно наређењу 270. §-а г.п.п.-а није узео у обзир целу садржину расправе и доказног поступка, нарочито исказе сведока Аранке и Дезидера садржане у записницима под број 22. и 29. по којима је у погледу издржавања свију тужилаца тужена себи одржала право на тражење накнаде и да је на то тужитељица 1. р. и сама пристала. Најзад нема стања ствари ни у погледу висине оне своте чију би накнаду тужена евентуално имала права да тражи.

Како према томе у пресуди позивног суда нема потребног стања ствари на основу којег би се ствар могла мериторно решити ваљало је у смислу 2. зачала §. 543. §-а г.п.п.-а ту пресуду разрешити и позивни суд упутити на даљи поступак и доношење нове одлуке.

* * *

Правно је правило, да се пренос имовине између родитеља и деце има сматрати неонерозним, чак и онда ако је исправа названа купопродајним уговором и ако преносилац у исправи признаје, да је куиовнину примио, ако се тек исплата не докаже друкчије (К. 2428/1931.)

101.

I. Деда и баба само су онда дужни издржавати своју малолетну унучад без иметка, ако њихови родитељи нису у животу или су неспособни за издржавање. — II. Најближи сводници само онда могу тражити накнаду за међусобно издржавање, ако су то претходно уговорили.

(Касац. суд Одељ, Б. у Н. Саду)
Вп. 1185/1928

Касациони Суд Б. Одељење услед ревизионе молбе тужене разрешава пресуду позивног суда и упућује тај суд на даљи посупак и доношење нове одлуке у којој ће имати да реши и питање која ће странка сносити трошкове који се у ревизионом поступку овим усановљавају за тужитеља у своти од 420 дин. а за туженога у своти од 1040 дин.

Разлози: Позивни суд одбио је протутужбе тужене странке-свекрве тужитељице 1. р. и мајке малолетних тужилаца-са разлога, јер у колико нису у стању децу издржавати отац и мати, дужни су то деда и баба те стога ако је тужена (баба) поред живог оца и матере издржавала децу, то је учинила од своје воље, као поклон деци, будући да резултатима парнице није утврђено да је било посебно у напред уговорено да ће тужена тражити накнаду трошкова издржавања и јер није унапред тражила осигурање тих трошкова.

Тужена се жали против пресуде позивног суда због повреде како формалних, тако и материјалних правних правила.

Жалбе су основане.

По 11. §-у XX. зак чл. из 1877. год. деда и баба дужни су издржавати малолетну децу (одн. унуке) без иметка тек онда ако, ни отац, ни мати нису у животу или ако су исти неспособни издржавати децу.

Даље је правно правило да накнаду за издржавање могу тражити најближи сродници међусобно само онда ако су одржали право на накнаду. Према томе за решавање протутужбе потребно је установити да ли је постојао случај дужности издржавања малолетних тужилаца од стране тужене као бабе на основу горетираног закона и ако то није случај за малолетника, а у сваком случају у погледу 1. р. тужитељице (матере) да ли је тужена у своје доба себи придржала право тражити накнаду и у којој мери за издржавање малолетних и за издржавање матере њихове.

Позивни суд у погледу прве околности пропустио је уопште установити стање ствари, у погледу пак друге околности установио је стање ствари с повредом 270. §-а г.п.п.-а.

Позивни суд, наиме, у својој пресуди само толико каже, да резултатом парнице није утврђено да је накнада била посебно уговорена, но противно наређењу 270. §-а г.п.п.-а није узео у обзир целу садржину расправе и доказног поступка, нарочито исказе сведока Аранке и Дезидера садржане у записницима под број 22. и 29. по којима је у погледу издржавања свију тужилаца тужена себи одржала право на тражење накнаде и да је на то тужитељици 1. р. и сама пристала. Најзад нема стања ствари ни у погледу висине оне своте чију би накнаду тужена евентуално имала права да тражи.

Како према томе у пресуди позивног суда нема потребног стања ствари на основу којег би се ствар могла мериторно решити ваљало је у смислу 2. зачала §. 543. §-а г.п.п.-а ту пресуду разрешити и позивни суд упутити на даљи поступак и доношење нове одлуке.

Расположење у погледу трошкова пак оснива се на 508. §. г.п.п.-а.

Нови Сад 5. септембра 1929.

* * *

Ад I. Види став четврти §-а 95. Закона о брачном праву (XXXI;1894.)

Ад II. При преносу имовине између блиских рођака, учињеном кратко пре спроведеног извршења, ако је тиме одузета могућност, да се поверилац намири, постоји презунција о томе, да је воља преносиоцевој и уговорни рођак имао знања; поверилац може у излучној тужби тражити да суд изрече, да пренос нема дејства према њему, наравно под условом, да је његово потраживање већ постојало приликом преноса имовине. (К. 332/1904.)

За уговоре, које су склопили родитељи са својом децом односно зетом, постоји пресумција, да су неонерозни. (К. 4764/1917.) Исто то важи и за уговоре блиских рођака (К. 9/1914.)

Овакви правни послови само у толико имају дејства према трећим особама, у колико не вређају оне имовне захтеве тих трећих лица, који су захтеви већ постојали приликом склапања тих правних послова. (К. 1303/1911.)

102.

§. 5. зак. чл. VIII:1877 само се онда може применити, ако дужник приликом свакога плаћања изјави, да жели платити камате преко 8⁰/₀-а и уз оваку изјаву стварно исплати камате преко 8⁰/₀-а

Апел. суд у Н. Саду, као рев. суд
Г. I. Б. 2620/1929.)

Апелациони суд у Новом Саду, као ревизиони суд даје делимично места ревизионој молби тужитељице, пресуду призивнога суда у погледу првостепених и призивних трошкова преиначује, и обвезује тужене, да солидарно плате тужитељици на руке њезина правозаступника у року од 15 дана под теретом принудног извршења у име једног дела трошка парничног поступка, и то пред

првостепеним судом износ од 1000 (хиљаду) динара, а пред призивним судом износ од 240 (двесто четрдесет) динара.

Ревизиони трошак се међу странкама пребија; у осталом делу ревизиона се молба одбија.

Разлози: Пресуду призивнога суда напала је ревизионом молбом тужитељица.

Жали се да је призивни суд донео своју пресуду повредом материјално и формално правног правила.

I. Према постојећим правним правилима — жали се тужитељица — да је овлаштена била да без ознаке извршена плаћања употреби у првом реду на камату, а пошто је била овлаштена плаћања употребити на камате, постала је употреба плаћања преко 8⁰/₀ за *naturalis obligatio*, која се натраг више не може тражити. Према томе повредио је — тврди тужитељица — призивни суд материјално правно правило, када није усвојио за тачан њезин обрачун и када јој није досудио цело тужбено потраживање.

II. Повредио је призивни суд, жали се тужитељица' и формално правно правило када је парничне и призивне трошкове пребио.

Ад. I. Ова жалба је неоснована.

Истина, да је тужитељица била овлаштена, да поједина плаћања учињена без ознаке, употреби у првом реду на камату, али само на ону камату, која се судским путем може реализовати, у конкретном случају дакле, пошто постоји писмено утавачење — само на камату од 8⁰/₀, а не на камату вишу од 8⁰/₀, јер према чињеничком стању установљеном по призивном суду без повреде правних правила а које је као таково меродавно и за овај суд, (§. 534.) Гпп. утврђено је: да није постојао споразум међу странкама у том погледу, да се свако плаћање има рачунати прво на камате преко 8⁰/₀, а остали део на главницу, и да тужени приликом плаћања није изричито изјавио жељу, да жели платити камате преко

Расположење у погледу трошкова пак оснива се на 508. §. г.п.п.-а.

Нови Сад 5. септембра 1929.

* * *

Ад I. Види став четврти §-а 95. Закона о брачном праву (XXXI;1894.)

Ад II. При преносу имовине између блиских рођака, учињеном кратко пре спроведеног извршења, ако је тиме одузета могућност, да се поверилац намири, постоји презунција о томе, да је воља преносиоцевој и уговорни рођак имао знања; поверилац може у излучној тужби тражити да суд изрече, да пренос нема дејства према њему, наравно под условом, да је његово потраживање већ постојало приликом преноса имовине. (К. 332/1904.)

За уговоре, које су склопили родитељи са својом децом односно зетом, постоји пресумција, да су неонерозни. (К. 4764/1917.) Исто то важи и за уговоре блиских рођака (К. 9/1914.)

Овакви правни послови само у толико имају дејства према трећим особама, у колико не вређају оне имовне захтеве тих трећих лица, који су захтеви већ постојали приликом склапања тих правних послова. (К. 1303/1911.)

102.

§. 5. зак. чл. VIII:1877 само се онда може применити, ако дужник приликом свакога плаћања изјави, да жели платити камате преко 8⁰/₀-а и уз оваку изјаву стварно исплати камате преко 8⁰/₀-а

Апел. суд у Н. Саду, као рев. суд
Г. I. Б. 2620/1929.)

Апелациони суд у Новом Саду, као ревизиони суд даје делимично места ревизионој молби тужитељице, пресуду призивнога суда у погледу првостепених и призивних трошкова преиначује, и обвезује тужене, да солидарно плате тужитељици на руке њезина правозаступника у року од 15 дана под теретом принудног извршења у име једног дела трошка парничног поступка, и то пред

првостепеним судом износ од 1000 (хиљаду) динара, а пред призивним судом износ од 240 (двесто четрдесет) динара.

Ревизиони трошак се међу странкама пребија; у осталом делу ревизиона се молба одбија.

Разлози: Пресуду призивнога суда напала је ревизионом молбом тужитељица.

Жали се да је призивни суд донео своју пресуду повредом материјално и формално правног правила.

I. Према постојећим правним правилима — жали се тужитељица — да је овлаштена била да без ознаке извршена плаћања употреби у првом реду на камату, а пошто је била овлаштена плаћања употребити на камате, постала је употреба плаћања преко 8⁰/₀ за *naturalis obligatio*, која се натраг више не може тражити. Према томе повредио је — тврди тужитељица — призивни суд материјално правно правило, када није усвојио за тачан њезин обрачун и када јој није досудио цело тужбено потраживање.

II. Повредио је призивни суд, жали се тужитељица' и формално правно правило када је парничне и призивне трошкове пребио.

Ад. I. Ова жалба је неоснована.

Истина, да је тужитељица била овлаштена, да поједина плаћања учињена без ознаке, употреби у првом реду на камату, али само на ону камату, која се судским путем може реализовати, у конкретном случају дакле, пошто постоји писмено утавачење — само на камату од 8⁰/₀, а не на камату вишу од 8⁰/₀, јер према чињеничком стању установљеном по призивном суду без повреде правних правила а које је као таково меродавно и за овај суд, (§. 534.) Гпп. утврђено је: да није постојао споразум међу странкама у том погледу, да се свако плаћање има рачунати прво на камате преко 8⁰/₀, а остали део на главницу, и да тужени приликом плаћања није изричито изјавио жељу, да жели платити камате преко

8%, те да тако од стране туженога приликом плаћања није била испуњена никаква натурална облигација у погледу на камате преко 8%, услед чега је тужитељица од појединих плаћања могла рачунати само 8% на камату, а остатак на главницу, па је према томе њена жалба у погледу тачности њезиног обрачуна и захтева, да се њезиној тужби у целости удовољи, неоснована и као таква није се могла уважити.

Ад. II. Ова жалба је основана, јер је тужитељица са основом тужбе успела, и парницу у већем делу добила, услед чега јој је с обзиром на прописе §-а 426 гр. п. п. ваљало досудити саразмерни део парничних и призивних трошкова, па је Апелациони Суд у толико и дао места ревизионој молби.

Но како је тужитељица са ревизионом молбом успела само делимице и то у погледу парничних и призивних трошкова, а у погледу главног предмета је иста неоснована, то је у осталом делу ваљало ревизиону молбу као неосновану одбити и ревизионе трошкове у смислу §-а 543, 508 и 426 пребити.

* * *

§. 9. зак. чл. VIII: 1877. у погледу меничних тражбина (тач. а) судска пракса не тумачи тако, као да би се у меничним стварима могла уговарати, тражити и досудити камата већа од 8%-а.

Има и такве судске праксе, по којој, ако је капитализирана камата већа од 8%-а и меница — наравно уз пристанак дужника — испуњена на ту већу своту (првобитна менична свота + камата), онда се та тражбина исто тако може судским путем остварити, као и интерес већи од 8%-а, који потиче из трговинских послова, споменутих у тачки б.) горњег §-а.

Међутим кад се узме у обзир та околност, да је интенција горњег закона била та, да се нетрговцима не омогући уговарање интереса већег од 8%-а, онда ни горња пракса не одговара тој интенцији закона јер се поред таквог тумачења најлакше може изиграти интенција закона на тај начин, да се о недозвољеном интересу истави нова меница или да се капитализира тај већи интерес. Иначе о овоме питању види: Дра Гречака: Kereskedelmi jog (правни лист). 1913. г.

103

Онај додаток у диспозитиву пресуде, да се трошак има платити »на руке правозаступника«, значи само превентивну меру на обезбеђење правозаступника, да га властита странка не би изиграла, или да не би поверилац властите странке запленио досуђени трошак, али не значи и то, да су ти трошкови увек правозаступникови.

(Апел. суд у Н. Саду као рев. суд.
Г. 3060/1926).

104

Под меничним потраживањем (§ 9. зак. чл. VIII. 1877.) могу се разумети само она потраживања, која се могу тражити на основу менице, а то су: главница менична, камата од 6%-а на ту главницу, трошкови и $\frac{1}{3}\%$ -а менична прозизија. Не може се сматрати меничним потраживањем она свота, на чију се исплату дужник обавезао у засебној исправи.

(Апел. Суд у Н. Саду, као рев. суд.
Г. 2744/930.

* * *

Менична потраживања су назначена у §§-ма 50—53. старог Мен. Закона, а у §§-ма 47. и 48. новог закона. Тамо нема речи о 1%-ној месечној провизији.

105

По §-у 553. Гпп. уток се подноси код онога суда, који је у првој степену донео нападнушо решење. Ако решење донесе призивни суд у призивном поступку, уток се подноси код призивног суда. Код утока који је поднесен на ненадлежном месту, као дан предавања утока има се сма-

8%, те да тако од стране туженога приликом плаћања није била испуњена никаква натурална облигација у погледу на камате преко 8%, услед чега је тужитељица од појединих плаћања могла рачунати само 8% на камату, а остатак на главницу, па је према томе њена жалба у погледу тачности њезиног обрачуна и захтева, да се њезиној тужби у целости удовољи, неоснована и као таква није се могла уважити.

Ад. II. Ова жалба је основана, јер је тужитељица са основом тужбе успела, и парницу у већем делу добила, услед чега јој је с обзиром на прописе §-а 426 гр. п. п. ваљало досудити саразмерни део парничних и призивних трошкова, па је Апелациони Суд у толико и дао места ревизионој молби.

Но како је тужитељица са ревизионом молбом успела само делимице и то у погледу парничних и призивних трошкова, а у погледу главног предмета је иста неоснована, то је у осталом делу ваљало ревизиону молбу као неосновану одбити и ревизионе трошкове у смислу §-а 543, 508 и 426 пребити.

* * *

§. 9. зак. чл. VIII: 1877. у погледу меничних тражбина (тач. а) судска пракса не тумачи тако, као да би се у меничним стварима могла уговарати, тражити и досудити камата већа од 8%-а.

Има и такве судске праксе, по којој, ако је капитализирана камата већа од 8%-а и меница — наравно уз пристанак дужника — испуњена на ту већу своту (првобитна менична свота + камата), онда се та тражбина исто тако може судским путем остварити, као и интерес већи од 8%-а, који потиче из трговинских послова, споменутих у тачки б.) горњег §-а.

Међутим кад се узме у обзир та околност, да је интенција горњег закона била та, да се нетрговцима не омогући уговарање интереса већег од 8%-а, онда ни горња пракса не одговара тој интенцији закона јер се поред таквог тумачења најлакше може изиграти интенција закона на тај начин, да се о недозвољеном интересу истави нова меница или да се капитализира тај већи интерес. Иначе о овоме питању види: Дра Гречака: Kereskedelmi jog (правни лист). 1913. г.

103

Онај додаток у диспозитиву пресуде, да се трошак има платити »на руке правозаступника«, значи само превентивну меру на обезбеђење правозаступника, да га властита странка не би изиграла, или да не би поверилац властите странке запленио досуђени трошак, али не значи и то, да су ти трошкови увек правозаступникови.

(Апел. суд у Н. Саду као рев. суд.
Г. 3060/1926).

104

Под меничним потраживањем (§ 9. зак. чл. VIII. 1877.) могу се разумети само она потраживања, која се могу тражити на основу менице, а то су: главница менична, камата од 6%-а на ту главницу, трошкови и $\frac{1}{3}$ %-а менична прозизија. Не може се сматрати меничним потраживањем она свота, на чију се исплату дужник обавезао у засебној исправи.

(Апел. Суд у Н. Саду, као рев. суд.
Г. 2744/930.

* * *

Менична потраживања су назначена у §§-ма 50—53. старог Мен. Закона, а у §§-ма 47. и 48. новог закона. Тамо нема речи о 1%-ној месечној провизији.

105

По §-у 553. Гпп. уток се подноси код онога суда, који је у првој степену донео нападнушо решење. Ако решење донесе призивни суд у призивном поступку, уток се подноси код призивног суда. Код утока који је поднесен на ненадлежном месту, као дан предавања утока има се сма-

трати онај дан, када је уток код надлежног суда стигао и протоколисан.

(Апелациони Суд у Н. Саду,
Вп. II. 2965/1929.)

106

На основу §-а 35. зак. чл. LIV. 1912. суд који одређује извршење на темељу одлуке грађанског суда, имаде утврдити: да ли је судска одлука, која служи као основа за извршење, правилно уручена, и да ли је поднесено благовремено какво правно средство одгодне моћи. У погледу правилнога доношења адлуке суд који одређује извршење не сме решење испитивати.

(Апелациони Суд у Н. Саду,
Вп. II. 2965/1929.)

107

Оптужница приватног тужиоца, поднесена пре извршеног извићаја, има се вратити због тог недостатка у поступку.

(Апелациони суд у Н. Саду,
Коп. I. 24/1931.)

Апелациони суд у смислу §-а 206. к. п. враћа оптужницу.

Разлози: Приватна тужитељица поднела је оптужницу због §-а 301. к. з. на основу саме приватне тужбе.

У смислу 4. од. §-а 92. к. п. приватна тужитељица може покренути поступак за кривична дела, за која је она овлаштена, а за дела за која је надлежан окружни суд, може предати свој захтев окружном суду са предлогом, да истражни судија изврши потребне извићаје, а у смислу 4. од. §-а 95. к. п. по довршеним извићајима истражни судија ће позвати приватну тужитељицу, да у

року од 8 дана поднесе оптужницу. Како је то пропуштено, то је због овог недостатка у самом поступку ваљало донети горње решење.

Приватна тужитељица је дужна, да у року од 3 дана од саопштења овог решења поднесе свој предлог, јер ће се иначе сматрати као да је одустала од гоњења, и поступак обуставити.

Ово решење има Окружни суд странкама уручити.
Нови Сад, 23. јануара 1931. год.

108.

Оптужени се има ослободити оптужбе, ако према прописима Закона о штампи није био позват да даде свој одговор на тужду нити је стављен под оптужбу ради тога написа.
(Касац. суд Одељ. Б. у Н. Саду,
К. 137/1928.)

Касацциони Суд уништава пресуду Апелационог Суда из службене дужности на темељу посл. зач. чл. 348. К. П., а из ништавног разлога, који је садржан у 11. чл. 347. К. П. те оптуженог на темељу т. 4. чл. 326. К. П. ослобађа од оптужбе и последица.

У погледу уложених ништавних жалба, решење се отклања.

Разлози: Касацциони је Суд уништио пресуду Апелационог Суда зато, јер је оптужени осуђен без законите оптужбе. Наиме прив. тужилац је 22. нов. 1926. поднео пријаву због преступа клевете, коју му је оптужени нанео у 79. бр. дне 17. окт. 1926. год. у „Суботичком гласнику“. Међутим је оптужени осуђен за преступ клевете коју је оптужени нанео оштећеному у 82. броју дне 28. октобра 1926. и ако овај број новина није уопшти приложен. Истина да се међу списима подбр. 9. налази оптужница за дало, због којег је оптужени кривим проглашен, али како тој оптужници нису

трати онај дан, када је уток код надлежног суда стигао и протоколисан.

(Апелациони Суд у Н. Саду,
Вп. II. 2965/1929.)

106

На основу §-а 35. зак. чл. LIV. 1912. суд који одређује извршење на темељу одлуке грађанског суда, имаде утврдити: да ли је судска одлука, која служи као основа за извршење, правилно уручена, и да ли је поднесено благовремено какво правно средство одгодне моћи. У погледу правилнога доношења адлуке суд који одређује извршење не сме решење испитивати.

(Апелациони Суд у Н. Саду,
Вп. II. 2965/1929.)

107

Оптужница приватног тужиоца, поднесена пре извршеног извићаја, има се вратити због тог недостатка у поступку.

(Апелациони суд у Н. Саду,
Коп. I. 24/1931.)

Апелациони суд у смислу §-а 206. к. п. враћа оптужницу.

Разлози: Приватна тужитељица поднела је оптужницу због §-а 301. к. з. на основу саме приватне тужбе.

У смислу 4. од. §-а 92. к. п. приватна тужитељица може покренути поступак за кривична дела, за која је она овлаштена, а за дела за која је надлежан окружни суд, може предати свој захтев окружном суду са предлогом, да истражни судија изврши потребне извићаје, а у смислу 4. од. §-а 95. к. п. по довршеним извићајима истражни судија ће позвати приватну тужитељицу, да у

року од 8 дана поднесе оптужницу. Како је то пропуштено, то је због овог недостатка у самом поступку ваљало донети горње решење.

Приватна тужитељица је дужна, да у року од 3 дана од саопштења овог решења поднесе свој предлог, јер ће се иначе сматрати као да је одустала од гоњења, и поступак обуставити.

Ово решење има Окружни суд странкама уручити.
Нови Сад, 23. јануара 1931. год.

108.

Оптужени се има ослободити оптужбе, ако према прописима Закона о штампи није био позват да даде свој одговор на тужду нити је стављен под оптужбу ради тога написа.
(Касац. суд Одељ. Б. у Н. Саду,
К. 137/1928.)

Касацциони Суд уништава пресуду Апелационог Суда из службене дужности на темељу посл. зач. чл. 348. К. П., а из ништавног разлога, који је садржан у 11. чл. 347. К. П. те оптуженог на темељу т. 4. чл. 326. К. П. ослобађа од оптужбе и последица.

У погледу уложених ништавних жалба, решење се отклања.

Разлози: Касацциони је Суд уништио пресуду Апелационог Суда зато, јер је оптужени осуђен без законите оптужбе. Наиме прив. тужилац је 22. нов. 1926. поднео пријаву због преступа клевете, коју му је оптужени нанео у 79. бр. дне 17. окт. 1926. год. у „Суботичком гласнику“. Међутим је оптужени осуђен за преступ клевете коју је оптужени нанео оштећеному у 82. броју дне 28. октобра 1926. и ако овај број новина није уопшти приложен. Истина да се међу списима подбр. 9. налази оптужница за дало, због којег је оптужени кривим проглашен, али како тој оптужници нису

приложене односеће се новине, како пре оптужнице није било у опште поступка, како оптужени није био позват да да свој одговор на тужбу, како није био ни стављан под оптужбу ради овог написа, то је почињена ништавност из т. 11. чл. 384. К. П. јер је оптужени на овај начин осуђен без оптужбе, коју и како закон о штампи прописује. Како се ова ништавност из службене дужности имала разматрати, јер то тако прописује посл. зач. чл. 348. К. П., то је ваљало пресуду Апелационог Суда из ових разлога уништити и оптуженога од оптужбе ослободити.

У Новом Саду 11. априла 1828.

109.

Мати ванбрачног детета која је за време зачећа детета проводила неморални живот, без икаква стида и срама, опћила за новац са друцима и на улици, не може тражити издржавање за своје небрачно дете.

(Апелац. суд у Н. Саду као ревиз. суд,
Г. 1221/1929)

110.

Дирекција држ. жељезница је по постојећим прописима државни орган у жељезничком предузећу, према томе није правно лице. Она није носилац права и обавеза, па зато ни не може у своју корист примати обавезе и стицати власништво или друга права. Дилаторна околност да странка нема ни активне ни пасивне парничне способности (§. 180. тач. 6.) мора се по службеној дужности узети у обзир у сваком стадију парнице.

(Апелац. суд у Н. Саду, као ревиз. суд,
Г. 2701/1929).

111.

Жена је дужна да следи своје мужу, ако тек нема оправдана разлога да овој својој дужности не удовољи.

(Апелац. суд у Н. Саду као ревиз. суд,
Г. 2645/1929.)

112.

Против решења, којим је суд обуставио поступак зато, што приватни тужитељ није поднео оптужницу у остављеном му року, нема места жалби, већ само тражењу понављања поступка.

(Апелациони суд у Н. Саду,
Кжа I. 25/1931.)

113.

I. Ако држ. тужилац напада пресуду због једне повреде материјалног права, а у образложењу позива се позива на другу повреду материјалног права, има се узети, да је пресуда нападнута према ознаци у образложењу позива. (? — Уредн.)— II Ако је међувремено ступио на снагу нов закон, примениће се блажији материјални кривични закон. Ово се правило не односи на формални кривични закон. Стари се поступник има применити само у стварима, у којима је већ донесена првостепена пресуда.— III. Каба оптужду заступа државни тужилац, тада на претрес не мора доћи приватни учесник.

(Апелациони суд у Н. Саду,
Копа I. 112/1930.)

приложене односеће се новине, како пре оптужнице није било у опште поступка, како оптужени није био позват да да свој одговор на тужбу, како није био ни стављан под оптужбу ради овог написа, то је почињена ништавност из т. 11. чл. 384. К. П. јер је оптужени на овај начин осуђен без оптужбе, коју и како закон о штампи прописује. Како се ова ништавност из службене дужности имала разматрати, јер то тако прописује посл. зач. чл. 348. К. П., то је ваљало пресуду Апелационог Суда из ових разлога уништити и оптуженога од оптужбе ослободити.

У Новом Саду 11. априла 1828.

109.

Мати ванбрачног детета која је за време зачећа детета проводила неморални живот, без икаква стида и срама, опћила за новац са друцима и на улици, не може тражити издржавање за своје небрачно дете.

(Апелац. суд у Н. Саду као ревиз. суд,
Г. 1221/1929)

110.

Дирекција држ. жељезница је по постојећим прописима државни орган у жељезничком предузећу, према томе није правно лице. Она није носилац права и обавеза, па зато ни не може у своју корист примати обавезе и стицати власништво или друга права. Дилаторна околност да странка нема ни активне ни пасивне парничне способности (§. 180. тач. 6.) мора се по службеној дужности узети у обзир у сваком стадију парнице.

(Апелац. суд у Н. Саду, као ревиз. суд,
Г. 2701/1929).

111.

Жена је дужна да следи своје мужу, ако тек нема оправдана разлога да овој својој дужности не удовољи.

(Апелац. суд у Н. Саду као ревиз. суд,
Г. 2645/1929.)

112.

Против решења, којим је суд обуставио поступак зато, што приватни тужитељ није поднео оптужницу у остављеном му року, нема места жалби, већ само тражењу понављања поступка.

(Апелациони суд у Н. Саду,
Кжа I. 25/1931.)

113.

I. Ако држ. тужилац напада пресуду због једне повреде материјалног права, а у образложењу призива се позива на другу повреду материјалног права, има се узети, да је пресуда нападнута према ознаци у образложењу призива. (? — Уредн.)— II Ако је међувремено ступио на снагу нов закон, примениће се блажији материјални кривични закон. Ово се правило не односи на формални кривични закон. Стари се поступник има применити само у стварима, у којима је већ донесена првостепена пресуда.— III. Каба оптужду заступа државни тужилац, тада на претрес не мора доћи приватни учесник.

(Апелациони суд у Н. Саду,
Копа I. 112/1930.)

114.

У случају разрешења пресуде призивног суда од стране ревизионог суда, у новом поступку је призивни суд везан за стајалиште ревизионог суда.

(Апелацио. суд у Н. Саду као ревиз. суд,
Г. I. A. 575/1930.)

* * *

Ово стајалиште није увек *правно* стајалиште; законодавац је супротно дотадашњим правним прописима, свесно и намерно изоставио реч „правно“. — Али странке нису везане за границе означене од стране ревиз. суда: разрешењем оживи њихово право на прикључење (§. 493.) на промену молбе (§. 459.) на износење новума, на допуну пропуштених изјава (§. 498.), а последица овога може да буде правна оцена ствари сасвим у другом правцу. — Ревизиони суд је такођер везан за своје стајалиште, — у колико се у новом поступку не утврди ново чињеничко стање. (Види Анталфи.)

115.

Одговорност за штети контрактуалног поштару према Државном Ерару.

(Касац. суд О. Б. у Н. Саду,
Г. 674/1929.)

Касациони суд ревизиону молбу тужене одбија и осуђује ју, да тужитељу Државном Ерару, у року од 15 дана под претњом оврхе, плати 650 дин. (шест стотина и педесет динара) ревизионих трошкова и 16 динара у име разлике у такси.

Разлози: Пресуду Апелационог Суда напала је ревизионом молбом тужена, тражећи да се пресуда промени, тужба одбије и Ерар осуди да плати трошкове.

Жали се, да је Апелациони Суд донео пресуду са повредом материјално-правног правила, јер да према уговору са Државним Ераром, тужена није била дужна примати и предавати пошту непосредно амбуланти на возу, него само чиновнику Поштанског уреда на железничкој станици, Када је тужена, међутим, при свем

том, изашла у сусрет позиву Дирекције пошта и телеграфа, тс узела на себе дужност да прима и предаје пошту непосредно амбуланти у возу, она је тиме преузела да врши једну радњу, која према уговору није спадала у њен делокруг. Према томе тужена не може одговарати ни за штету, насталу тиме, што су две новчане пошиљке у износу од 43.652 дин. настале. јер на њеној страни нема кривице, најмање долуса, и нестанак новчаних пошиљака има се приписати пуком случају, који може погодити само власника ствари, а никако њу.

Жалба није основана.

Тужена је у току поступка код првостепеног суда признала да је на позив Дирекције пошта и телеграфа пристала да, почев од 11 децембра 1924, она прима и предаје пошту непосредно возној амбуланти, те да је у том смиолу и издала упутство своме намештенику, који је и иначе вршио пренос поште из села до железничке станине. Према таком признању тужене, за решење питања њене одговорности није од значаја, да ли је тужена извршила примање поште од возне амбулante преко свога намештеника критичнога дана у смислу уговора са државним Ераром или мимо уговора. Јер ако је ову радњу извршила и мимо уговора и у том случају је, према општим правилима о одговорности, одговорна као предузимач посла за штету коју је наручилац Државни Ерар услед пропуста њених намештеника претрпео. Како се, међутим, нестанак новчаних пошиљака, према установљеном, а ревизионом молбом ненападнутом стању ствари, догодио у истини само услед недовољне опрезности намештеника тужене, који је пошиљке оставио на прузи без надзора, не може се овај случај квалификовати ни казусом, за који тужена не би могла понети одговорност.

Расположење о ревизионим трошковима осниви се на прописима 543 и 508 §§. грађ. п. п., а оно о таксама на одговарајућим прописима закона о таксама и његова правилника.

114.

У случају разрешења пресуде призивног суда од стране ревизионог суда, у новом поступку је призивни суд везан за стајалиште ревизионог суда.

(Апелацио. суд у Н. Саду као ревиз. суд,
Г. I. A. 575/1930.)

* * *

Ово стајалиште није увек *правно* стајалиште; законодавац је супротно дотадашњим правним прописима, свесно и намерно изоставио реч „правно“. — Али странке нису везане за границе означене од стране ревиз. суда: разрешењем оживи њихово право на прикључење (§. 493.) на промену молбе (§. 459.) на износење новума, на допуну пропуштених изјава (§. 498.), а последица овога може да буде правна оцена ствари сасвим у другом правцу. — Ревизиони суд је такођер везан за своје стајалиште, — у колико се у новом поступку не утврди ново чињеничко стање. (Види Анталфи.)

115.

Одговорност за штети контрактуалног поштару према Државном Ерару.

(Касац. суд О. Б. у Н. Саду,
Г. 674/1929.)

Касациони суд ревизиону молбу тужене одбија и осуђује ју, да тужитељу Државном Ерару, у року од 15 дана под претњом оврхе, плати 650 дин. (шест стотина и педесет динара) ревизионих трошкова и 16 динара у име разлике у такси.

Разлози: Пресуду Апелационога Суда напала је ревизионом молбом тужена, тражећи да се пресуда промени, тужба одбије и Ерар осуди да плати трошкове.

Жали се, да је Апелациони Суд донео пресуду са повредом материјално-правнога правила, јер да према уговору са Државним Ераром, тужена није била дужна примати и предавати пошту непосредно амбуланти на возу, него само чиновнику Поштанскога уреда на железничкој станици, Када је тужена, међутим, при свем

том, изашла у сусрет позиву Дирекције пошта и телеграфа, те узела на себе дужност да прима и предаје пошту непосредно амбуланти у возу, она је тиме преузела да врши једну радњу, која према уговору није спадала у њен делокруг. Према томе тужена не може одговарати ни за штету, насталу тиме, што су две новчане пошиљке у износу од 43.652 дин. настале, јер на њеној страни нема кривице, најмање долуса, и нестанак новчаних пошиљака има се приписати пуком случају, који може погодити само власника ствари, а никако њу.

Жалба није основана.

Тужена је у току поступка код првостепенога суда признала да је на позив Дирекције пошта и телеграфа пристала да, почев од 11 децембра 1924, она прима и предаје пошту непосредно возној амбуланти, те да је у том смиолу и издала упутство своје намештенику, који је и иначе вршио пренос поште из села до железничке станине. Према таком признању тужене, за решење питања њене одговорности није од значаја, да ли је тужена извршила примање поште од возне амбулante преко свога намештеника критичнога дана у смислу уговора са државним Ераром или мимо уговора. Јер ако је ову радњу извршила и мимо уговора и у том случају је, према општим правилима о одговорности, одговорна као предузимач посла за штету коју је наручилац Државни Ерар услед пропуста њених намештеника претрпео. Како се, међутим, нестанак новчаних пошиљака, према установљеном, а ревизионом молбом ненападнутом стању ствари, догодио у истини само услед недовољне опрезности намештеника тужене, који је пошиљке оставио на прузи без надзора, не може се овај случај квалификовати ни казусом, за који тужена не би могла понети одговорност.

Расположење о ревизионим трошковима осниви се на прописима 543 и 508 §§. грађ. п. п., а оно о таксама на одговарајућим прописима закона о таксама и његова правилника.

116

I. Правно је правило, да је околност, да се против једног трговца кумулативно воде извршења, знак, да је дужник обуставио своја плаћања. — II. Сталном судском праксом је утврђено правило, да знање правозаступника странке о обустави плаћања, значи, да је о томе имала знања и странка. — III. Питање, да ли је веровник знао о обустави плаћања, правно је питање, а као таково спада у оквир ревизије. — IV. Знање које је постојало приликом исплате првог одрока, важи и за остале оброке без обзира на то у чије је руке вршена исплата. — V. Исплата, извршена услед оврхе која је вођена дуже од шест месеци пре отварања стечаја, не може се напасти, у колико је потраживање оврхом било довољно осигурано, — без обзира на то иде су се налазили заплени предмет.

(Касац. суд О. Б. у Н. Саду,
Г. 909/1929.)

Касациони Суд Б. Одељење ревизионој молби тужитеља делимично места даје, пресуду призивног суда делимично и у толико преиначује да тужену странку обавезује да у року од 15 дана под претњом принудног извршења уплати у стечајну масу презадужене фирме своту од 10.366 дин. 55 пара са 5% камата рачунајући од 3. XII. 1926. год. Парничне и призивне трошкове међу странкама пребија. У осталом делу ревизиону молбу одбија а ревизионе трошкове исто пребија.

Разлози: Старатељ стечајне масе напада два плаћања презадуженога која су извршена 19. нов. и 3. дец. 1926. год.

Није спорно да је пре ових исплата против презадуженог у кратким размацама вођено више извршења и да ова два плаћања падају унутар 6 месеци пре отва-

рања стечаја. Правно је правило да је околност да се против једног трговца кумулативно воде оврхе, знак, да је дужник обуставио своја плаћања. Сталном судском праксом утврђено правило је даље и то да знање правозаступника странке о обустави плаћања значи да је о томе знала и странка. Питање, да ли је веровник знао о обустави плаћања правно је питање те према томе његово решење спада у делокруг ревизионог суда. Из околности да је због прво исплаћеног потраживања вођена била оврха и да је то плаћање извршено услед претње исписане дражбе, да је правозаступник тужене странке адвокат у истом месту у којем је радила презадужена фирма, да је ова била велика и опште позната трговачка радња, а да је исплата првог потраживања уследила у руке правозаступника који је водио био оврху, има се претпоставити да је о обустави плаћања правозаступник тужене, те следствено и тужена, имала знања када је примљена исплата потраживања.

А како је друго потраживање уследило 2 недеље касније, јасно је да је то сазнање постојало и приликом ове исплате без обзира на то у чије је руке вршена исплата.

Околност да је друго плаћање извршено на меницу не мења ствар, јер тужена није доказала постојање предуслова споменутих у 30. § у стеч. закона.

Према томе — како тужена није пружила доказе да обори горе изнесену претпоставку, предуслови нападања извршених плаћања у смислу 2. т. 27. §-а стеч. закона постоје.

Повредио је дакле, призивни суд правна правила када је изрекао да тужена приликом примања плаћања није имала знања о обустави плаћања од стране презадуженога.

Но како је прво потраживање, према установљењу призивног суда било раније од 6 месеци свега 7 месеци и 10 дана пре отварања стечаја, вођеном оврхом осигурано, а тужитељ није доказао да у осталом непропи-

116

I. Правно је правило, да је околност, да се против једног трговца кумулативно воде извршења, знак, да је дужник обуставио своја плаћања. — II. Сталном судском праксом је утврђено правило, да знање правозаступника странке о обустави плаћања, значи, да је о томе имала знања и странка. — III. Питање, да ли је веровник знао о обустави плаћања, правно је питање, а као таково спада у оквир ревизије. — IV. Знање које је постојало приликом исплате првог одрока, важи и за остале оброке без обзира на то у чије је руке вршена исплата. — V. Исплата, извршена услед оврхе која је вођена дуже од шест месеци пре отварања стечаја, не може се напасти, у колико је потраживање оврхом било довољно осигурано, — без обзира на то иде су се налазили заплени предмет.

(Касац. суд О. Б. у Н. Саду,
Г. 909/1929.)

Касациони Суд Б. Одељење ревизионој молби тужитеља делимично места даје, пресуду призивног суда делимично и у толико преиначује да тужену странку обавезује да у року од 15 дана под претњом принудног извршења уплати у стечајну масу презадужене фирме своту од 10.366 дин. 55 пара са 5% камата рачунајући од 3. XII. 1926. год. Парничне и призивне трошкове међу странкама пребија. У осталом делу ревизиону молбу одбија а ревизионе трошкове исто пребија.

Разлози: Старатељ стечајне масе напада два плаћања презадуженога која су извршена 19. нов. и 3. дец. 1926. год.

Није спорно да је пре ових исплата против презадуженог у кратким размацама вођено више извршења и да ова два плаћања падају унутар 6 месеци пре отва-

рања стечаја. Правно је правило да је околност да се против једног трговца кумулативно воде оврхе, знак, да је дужник обуставио своја плаћања. Сталном судском праксом утврђено правило је даље и то да знање правозаступника странке о обустави плаћања значи да је о томе знала и странка. Питање, да ли је веровник знао о обустави плаћања правно је питање те према томе његово решење спада у делокруг ревизионог суда. Из околности да је због прво исплаћеног потраживања вођена била оврха и да је то плаћање извршено услед претње исписане дражбе, да је правозаступник тужене странке адвокат у истом месту у којем је радила презадужена фирма, да је ова била велика и опште позната трговачка радња, а да је исплата првог потраживања уследила у руке правозаступника који је водио био оврху, има се претпоставити да је о обустави плаћања правозаступник тужене, те следствено и тужена, имала знања када је примљена исплата потраживања.

А како је друго потраживање уследило 2 недеље касније, јасно је да је то сазнање постојало и приликом ове исплате без обзира на то у чије је руке вршена исплата.

Околност да је друго плаћање извршено на меницу не мења ствар, јер тужена није доказала постојање предуслова споменутих у 30. § у стеч. закона.

Према томе — како тужена није пружила доказе да обори горе изнесену претпоставку, предуслови нападања извршених плаћања у смислу 2. т. 27. §-а стеч. закона постоје.

Повредио је дакле, призивни суд правна правила када је изрекао да тужена приликом примања плаћања није имала знања о обустави плаћања од стране презадуженога.

Но како је прво потраживање, према установљењу призивног суда било раније од 6 месеци свега 7 месеци и 10 дана пре отварања стечаја, вођеном оврхом осигурано, а тужитељ није доказао да у осталом непропи-

сио (без строге забране) заплешене покретности (друго зач. 75. §-а XL зак. чл. од 1881.) приликом плаћања нису биле више у поседу дужника, то тужени управо није исплатом овог првог потраживања добио нешто што услед отвореног стечаја не би имао права из масе добити обзиром на то да је имао разлучно право на извесне покретности које су у маси исплатом потраживања преостале те је стога призивни суд сходно материјалном праву онај део тужбе који се односи на прво плаћање одбио. —

С тога је ваљало онај део ревизионе молбе тужитељеве који се односи на прво исплаћено потраживање одбити, док напротив у погледу другог потраживања тужбе места дати.

Како је тужилац делом успео делом пак изгубио парницу, то је оправдано било узајамно пребити све трошкове парнице.

Нови Сад, 1. Маја 1930. године.

Судска прокса. Код извршења спроведног по службеној дужности, сазнање, које стече судски извршитељ о обустављању плаћања од стране извршеника, има се сматрати, као да је то сазнање стекао сам тражилац извршења. (3752/89.)

Исплата извршена од стране трећег лица, такођер се може побирати, ако се докаже, да је исплата учињена новцем презадужења (5980/99.)

Брачни друг је морао знати да је муж обуставио плаћање (6752/85); исто је тако морао знати отац о обустављању плаћања од стране његова сина (2724/84.)

Са гладишта тач. 2. §-а 27. није битно да ли је постојала намера за оштећење (48/99.)

117.

У смислу последњег става §-а 98. новог Кп. нема места жалди против решења Окружног суда да се не отвара истрага. Овака жалба као недопуштена има се одбацити у смислу става 3. §-а 331. н. Кп.

(Апелаци. суд у Н. Саду, Кжа. I. 42/1930.)

(2) Право тужбе за накнаду штете и измакле добити припада једино такмичару, који је делом нелојадне утакмице оштећен.

(3) О томе, да ли је нека штета настала и о њеној висини суд решава по слободном уверењу, брижљиво оценивши све околности.

(4) Поред накнаде штете и измакле добити, према одредби из ст. 2. овог §. може суд тужиоцу на тражење досудити и извесну суму на име одштете због претрпљене личне увреде и личне штете. Суд ће висину ове суме, која не сме бити већа од 100.000 динара, одређивати по слободном уверењу.

(5) Ако је више лице одговорно за штету, коју треба накнадити по прописима овог Закона, сва та лица одговарају солидарно.

§ 18.

Ако су §§ 2, 3, 7, 8 у вези са § 9 и у §§ 10, 11 и 12 означени наводи, били објављени у штампаном спису, намењеном за растурање, учесници при уређивању, издавању или при уобичајеном растурању штампаног списка могу само онда бити тужени за накнаду учињене штете, ако су знали, да су наводи погодни, да изазову обману и тиме допринесу једноме такмичару преимућство на штету других такмичара.

(2) Ако се из садржаја или из начина објаве види, да је она извршена за награду, може само творац објаве бити тужен за накнаду штете. Као творац сматраће се онај, који је неку вест саставио у циљу њене објаве путем штампе или који ју је у оном садржају, као што је била објављена, поручио или који је дао у оваквој висти употребљено обавештење, у колико се вест слаже са таквим обавештењем.

(3) Ови прописи примењиваће се и на наводе који се распростру помоћу светлосне или фонетске рекламе.

сио (без строге забране) заплешене покретности (друго зач. 75. §-а XL зак. чл. од 1881.) приликом плаћања нису биле више у поседу дужника, то тужени управо није исплатом овог првог потраживања добио нешто што услед отвореног стечаја не би имао права из масе добити обзиром на то да је имао разлучно право на извесне покретности које су у маси исплатом потраживања преостале те је стога призивни суд сходно материјалном праву онај део тужбе који се односи на прво плаћање одбио. —

С тога је ваљало онај део ревизионе молбе тужитељеве који се односи на прво исплаћено потраживање одбити, док напротив у погледу другог потраживања тужбе места дати.

Како је тужилац делом успео делом пак изгубио парницу, то је оправдано било узајамно пребити све трошкове парнице.

Нови Сад, 1. Маја 1930. године.

Судска прокса. Код извршења спроведног по службеној дужности, сазнање, које стече судски извршитељ о обустављању плаћања од стране извршеника, има се сматрати, као да је то сазнање стекао сам тражилац извршења. (3752/89.)

Исплата извршена од стране трећег лица, такођер се може побирати, ако се докаже, да је исплата учињена новцем презадужења (5980/99.)

Брачни друг је морао знати да је муж обуставио плаћање (6752/85); исто је тако морао знати отац о обустављању плаћања од стране његова сина (2724/84.)

Са гладишта тач. 2. §-а 27. није битно да ли је постојала намера за оштећење (48/99.)

117.

У смислу последњег става §-а 98. новог Кп. нема места жалди против решења Окружног суда да се не отвара истрага. Овака жалба као недопуштена има се одбацити у смислу става 3. §-а 331. н. Кп.

(Апелаци. суд у Н. Саду, Кжа. I. 42/1930.)

(2) Право тужбе за накнаду штете и измакле добити припада једино такмичару, који је делом нелојадне утакмице оштећен.

(3) О томе, да ли је нека штета настала и о њеној висини суд решава по слободном уверењу, брижљиво оценивши све околности.

(4) Поред накнаде штете и измакле добити, према одредби из ст. 2. овог §. може суд тужиоцу на тражење досудити и извесну суму на име одштете због претрпљене личне увреде и личне штете. Суд ће висину ове суме, која не сме бити већа од 100.000 динара, одређивати по слободном уверењу.

(5) Ако је више лице одговорно за штету, коју треба накнадити по прописима овог Закона, сва та лица одговарају солидарно.

§ 18.

Ако су §§ 2, 3, 7, 8 у вези са § 9 и у §§ 10, 11 и 12 означени наводи, били објављени у штампаном спису, намењеном за растурање, учесници при уређивању, издавању или при уобичајеном растурању штампаног списка могу само онда бити тужени за накнаду учињене штете, ако су знали, да су наводи погодни, да изазову обману и тиме допринесу једноме такмичару преимућство на штету других такмичара.

(2) Ако се из садржаја или из начина објаве види, да је она извршена за награду, може само творац објаве бити тужен за накнаду штете. Као творац сматраће се онај, који је неку вест саставио у циљу њене објаве путем штампе или који ју је у оном садржају, као што је била објављена, поручио или који је дао у оваквој висти употребљено обавештење, у колико се вест слаже са таквим обавештењем.

(3) Ови прописи примењиваће се и на наводе који се распростру помоћу светлосне или фонетске рекламе.

3) Одговорност за дела трећих лица, учињена у обиму неког предузећа**§ 19.**

У случајвима §§ 1, 2, 9, 10, 11, 12, 13 ст. 1 и 14 ст. 2 може се поднети тужба противу власника предузећа у циљу забране даљег вршења извесног дела противног добрим обичајима у утакмици и уклањања тим створеног неисправног стања и у случају, кад је дело учињено у обиму његовог предузећа од другог лица. Али за учињену штету одговоран је само, ако му је дело недопуштене утакмице било познато.

4) Казне због пакости или обести**§ 20.**

Ако суд нађе, да је једна страна поднела тужбу или неосновано водила парницу из пакости или обести, казниће је на тражење друге стране или по званичној дужности новчано до 50.000 динара. Ова ће се казна заменити, у случају немогућности наплате, затвором до месец дана.

5) Судска надлежност**а) стварна****§ 21.**

За грађанске спорове, који се воде на основу овог Закона, надлежни су, без обзира на вредност спорног предмета, трговачки судови, односно трговачка већа окружних судова у смислу § 47, II Законика о судском поступку у грађанским парницама од 13 јула 1929. године.

б) местна надлежност**§ 22.**

(1) По тужбама, поднетим на основу овог Закона, против оног чије се предузеће налази у земљи или про-

тиву којих се подноси тужба с обзиром на запосленост код нарочитог предузећа у земљи, искључиво је надлежан суд подручја, где предузеће лежи. Ако предузеће има више радних места, надлежан је суд оног места, на које се дело односи, иначе суд где је главно место предузећа. По тужбама противу лица, која немају предузећа у земљи, надлежан је суд места, где тужени стално пребива. Ако нема места пребивања у земљи, онда суд места привременог борављења у земљи или ако и ово није познато, суд места, где је дело учињено.

(2) Против више тужених за које су на основу ст. 1 разни судови надлежни — ако су испуњени услови грађанско-судског поступка — може се тужба поднети код ма којег од ових судова.

(3) Кад се учињено дело, противно овом Закону, врши преко списка или штампаних дела, која се шаљу из места ван наше државе, у погледу надлежности суда сматра се за место извршења дела, оно место, камо је спис или штампано дело било послато или где је предато или било растурено.

6) Поступак пред изабраним судом**§ 23.**

Грађански спорови у смислу овог Закона могу се по споразуму странака расправљати и решавати пред изабраним (обраничким) судовима трг., инд. и занатских комора према прописима који за те судове важе.

7) Застарелост захтева**§ 24.**

(1) Приватно-правна тражења, у овом Закону предвиђена, застаревају у року од 6 месеци, од дана кад је заинтересовани сазнао за дело или за штету и за извршиоца дела. Ако се за њих није сазнало, застарелост наступа по истеку од 3 године, од дана извршења дела

3) Одговорност за дела трећих лица, учињена у обиму неког предузећа**§ 19.**

У случајвима §§ 1, 2, 9, 10, 11, 12, 13 ст. 1 и 14 ст. 2 може се поднети тужба противу власника предузећа у циљу забране даљег вршења извесног дела противног добрим обичајима у утакмици и уклањања тим створеног неисправног стања и у случају, кад је дело учињено у обиму његовог предузећа од другог лица. Али за учињену штету одговоран је само, ако му је дело недопуштене утакмице било познато.

4) Казне због пакости или обести**§ 20.**

Ако суд нађе, да је једна страна поднела тужбу или неосновано водила парницу из пакости или обести, казниће је на тражење друге стране или по званичној дужности новчано до 50.000 динара. Ова ће се казна заменити, у случају немогућности наплате, затвором до месец дана.

5) Судска надлежност**а) стварна****§ 21.**

За грађанске спорове, који се воде на основу овог Закона, надлежни су, без обзира на вредност спорног предмета, трговачки судови, односно трговачка већа окружних судова у смислу § 47, II Законика о судском поступку у грађанским парницама од 13 јула 1929. године.

б) местна надлежност**§ 22.**

(1) По тужбама, поднетим на основу овог Закона, против оног чије се предузеће налази у земљи или про-

тиву којих се подноси тужба с обзиром на запосленост код нарочитог предузећа у земљи, искључиво је надлежан суд подручја, где предузеће лежи. Ако предузеће има више радних места, надлежан је суд оног места, на које се дело односи, иначе суд где је главно место предузећа. По тужбама противу лица, која немају предузећа у земљи, надлежан је суд места, где тужени стално пребива. Ако нема места пребивања у земљи, онда суд места привременог борављења у земљи или ако и ово није познато, суд места, где је дело учињено.

(2) Против више тужених за које су на основу ст. 1 разни судови надлежни — ако су испуњени услови грађанско-судског поступка — може се тужба поднети код ма којег од ових судова.

(3) Кад се учињено дело, противно овом Закону, врши преко списка или штампаних дела, која се шаљу из места ван наше државе, у погледу надлежности суда сматра се за место извршења дела, оно место, камо је спис или штампано дело било послато или где је предато или било растурено.

6) Поступак пред изабраним судом**§ 23.**

Грађански спорови у смислу овог Закона могу се по споразуму странака расправљати и решавати пред изабраним (обраничким) судовима трг., инд. и занатских комора према прописима који за те судове важе.

7) Застарелост захтева**§ 24.**

(1) Приватно-правна тражења, у овом Закону предвиђена, застаревају у року од 6 месеци, од дана кад је заинтересовани сазнао за дело или за штету и за извршиоца дела. Ако се за њих није сазнало, застарелост наступа по истеку од 3 године, од дана извршења дела

које се у тужби наводи.

(2) За лице, које трајно врши извесно дело нелојалне утакмице, застарелост почиње тећи тек од дана кад је ово лице престало са делом нелојалне утакмице.

(3) За прекид или обуставу застарелости важе општи прописи грађанског права.

ДРУГА ГЛАВА

КРИВИЧНО-ПРАВНА ЗАШТИТА

Кривично дело нелојалне утакмице

§ 25.

Ко у утакмици у циљу обмане или стицања материјалне користи за себе или неко друго лице врши у §§ 2, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 наведена дела, чини преступно кривично дело, за које ће се по приватној тужби казнити новчано до 50.000 динара или затвором до 1 годину дана или обема казнама.

§ 26.

Кажњавању по § 25 нема места, ако је за ова дела прописана строжија казна којим другим законом.

§ 27.

За кривична дела нелојалне утакмице, у колико не постоје специјални прописи по овом Закону, примењиваће се општи прописи Кривичног законика од 27 јануара 1929 год. а за њихово гођење прописи Кривичног судског поступка од 16 фебруара 1929 године.

§ 28.

Тужбу ради преступних дела из §§ 2, 9, 11, ст. 2, и 13 може поднети сваки такмичар (§ 35), индустријске, занатске и трговачке коморе и свако удружење, које је по правилима позвано, да чува делом повређене привредне интересе такмичара, а ради преступних дела за

друге случајеве из § 25 само лице, које је кривичним делом непосредно повређено.

§ 29.

Ако је оптужени осуђен, суд ће на захтев приватног тужиоца у пресуди одредити, да се уклоне наводи који сачињавају нелојалну рекламу или неистиниту ознаку порекла робе или злоупотребу обележја или спољашњег уређења (§§ 2, 9, 11, 12 у вези са § 25).

Кад ово није могући, одузеће се сам предмет ако се налази код учиниоца или његовог саучесника (§ 59 Крив. зак.).

§ 30.

Суд може по своме нахођењу нарочито у случају понављања кривичних дела учињених по овом Закону (§ 25) изрећи искључење кривца од учешћа у свима јавним набавкама и липитацијама и то за време од 5 год. (§ 58 Крив. зак.)

У случају поврата изрећиће се забрана за свагда.

ТРЕЋА ГЛАВА

АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВНИ ПРОПИСИ

1) Прописи о ознакама бројева, мера и тежине порекла робе, о знацима за контролу и гаранцију

§ 31

(1) Наредбом министра трговине и индустрије може се прописати:

1) да се нарочита роба сме у виду занимања у опште или само у трговини на мало продавати или нудити, како у земљи тако приликом извоза у иностранство, само у прописаним јединицама по броју, тежини или само кад је роба или њена опрема (омот, посуда) снабдевена ознаком по броју, мери, тежини или пореклу или кад је снабдевена нарочитим омотом;

које се у тужби наводи.

(2) За лице, које трајно врши извесно дело нелојалне утакмице, застарелост почиње тећи тек од дана кад је ово лице престало са делом нелојалне утакмице.

(3) За прекид или обуставу застарелости важе општи прописи грађанског права.

ДРУГА ГЛАВА

КРИВИЧНО-ПРАВНА ЗАШТИТА

Кривично дело нелојалне утакмице

§ 25.

Ко у утакмици у циљу обмане или стицања материјалне користи за себе или неко друго лице врши у §§ 2, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 наведена дела, чини преступно кривично дело, за које ће се по приватној тужби казнити новчано до 50.000 динара или затвором до 1 годину дана или обема казнама.

§ 26.

Кажњавању по § 25 нема места, ако је за ова дела прописана строжија казна којим другим законом.

§ 27.

За кривична дела нелојалне утакмице, у колико не постоје специјални прописи по овом Закону, примењиваће се општи прописи Кривичног законика од 27 јануара 1929 год. а за њихово гођење прописи Кривичног судског поступка од 16 фебруара 1929 године.

§ 28.

Тужбу ради преступних дела из §§ 2, 9, 11, ст. 2, и 13 може поднети сваки такмичар (§ 35), индустријске, занатске и трговачке коморе и свако удружење, које је по правилима позвано, да чува делом повређене привредне интересе такмичара, а ради преступних дела за

друге случајеве из § 25 само лице, које је кривичним делом непосредно повређено.

§ 29.

Ако је оптужени осуђен, суд ће на захтев приватног тужиоца у пресуди одредити, да се уклоне наводи који сачињавају нелојалну рекламу или неистиниту ознаку порекла робе или злоупотребу обележја или спољашњег уређења (§§ 2, 9, 11, 12 у вези са § 25).

Кад ово није могући, одузеће се сам предмет ако се налази код учиниоца или његовог саучесника (§ 59 Крив. зак.).

§ 30.

Суд може по своме нахођењу нарочито у случају понављања кривичних дела учињених по овом Закону (§ 25) изрећи искључење кривца од учешћа у свима јавним набавкама и липитацијама и то за време од 5 год. (§ 58 Крив. зак.)

У случају поврата изрећиће се забрана за свагда.

ТРЕЋА ГЛАВА

АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВНИ ПРОПИСИ

1) Прописи о ознакама бројева, мера и тежине порекла робе, о знацима за контролу и гаранцију

§ 31

(1) Наредбом министра трговине и индустрије може се прописати:

1) да се нарочита роба сме у виду занимања у опште или само у трговини на мало продавати или нудити, како у земљи тако приликом извоза у иностранство, само у прописаним јединицама по броју, тежини или само кад је роба или њена опрема (омот, посуда) снабдевена ознаком по броју, мери, тежини или пореклу или кад је снабдевена нарочитим омотом;

2) да се нарочита роба пре пуштања у промет, како у земљи тако и приликом извоза у иностранство, по претходном испитивању или по свршеној хемијској анализи, снабде нарочитим знаком, или пунцем за контролу и гаранцију;

3) да се нарочита роба или њена опрема мора снабдети и ознаком имена, фирме и места пребивања произвођача или продавца;

4) начин како ће се стављати ознаке и њихов садржај и моменат кад треба да се ставе.

(2) Кад се издају наредбе о продаји у нарочитим количинама или о означању тежине или мере за производе, који због своје природе губе од своје тежине или мере треба нарочито прописати границе до којих може да се допусти тај недостатак.

2) Премијски послови

§ 32

(1) Забрањено је у трговини или приликом извршења неког рада или посла привредног карактера у циљу привлачења потрошача обећавање или давање награде у новцу, роби или у ма ком другом облику и то без обзира на начин добивања ове награде било путем среће или непосредне предаје (премије)

2) Не сматрају се као забрањене награде: бонификације, које се дају у вези са роком доспећа платежне обавезе, као каса шконто, попуст код плаћања у готовом новцу одмах, уобичајени рабат, уобичајено давање поклона о Новој Години или другим приликама разним сталним потрошачима, или предмети уобичајене рекламе, додати купљеној роби.

3) Послови по усовном систему

§ 33.

(1) Забрањено је у пословном промету вршити продају уговорима, којима се купцима ставља у изглед

корисна набавка робе или извршење посла под условом, да на основу њима предатих упутница или купона, који садрже услове, привреде понудиоцу или другоме лицу друге купце, који ступају са предузећем у исте уговорне односе (усвони послови). Исто тако забрањено је учешће у овим уговорним односима у својству купца или растурача упутница или купона.

(2) Уговори на овај начин закључени између предузимача и купца или између последњег и другог посредника ништави су.

(3) Купац може одричући се набављене робе, или обављеног рада или враћајући већ примљену робу, тражити, да му се врати извршена наплата.

4) Казне

§ 34.

(1) Ко се огреши о административне прописе §§ 31, 32 и 33 и о прописе наредба издатих на основу §§ 8 и 31, казниће се од стране првенствене власти опште управе због иступа новчаном казном до 1500 дин. или затвором до 1 месеца дана или обема казнама.

(2) Кад трговац у смислу § 31 издате наредбе не стави прописане ознаке на робу или опрему, првостепена општа управна власт у својој пресуди одредиће да се изостала ознака накнадно, евентуално по претходном испитивању, стави на робу у колико трговац располаже истом робом; даље да се уклоне неистините или непрописане ознаке или ако ово није могуће да се роба, која није прешла у руке потрошача, одузме.

(3) За обезбеђење ових мера, које треба да се изврше о трошку осуђеног, првостепена општа управна власт може већ у току поступања одузети предмете, којима се вређа наредба, издата у смислу § 31.

(4) Казне предвиђене у овој глави примењиваће се не само према извршиоцу дела него и према његовом подстрекачу или саучеснику.

2) да се нарочита роба пре пуштања у промет, како у земљи тако и приликом извоза у иностранство, по претходном испитивању или по свршеној хемијској анализи, снабде нарочитим знаком, или пунцем за контролу и гаранцију;

3) да се нарочита роба или њена опрема мора снабдети и ознаком имена, фирме и места пребивања произвођача или продавца;

4) начин како ће се стављати ознаке и њихов садржај и моменат кад треба да се ставе.

(2) Кад се издају наредбе о продаји у нарочитим количинама или о означању тежине или мере за производе, који због своје природе губе од своје тежине или мере треба нарочито прописати границе до којих може да се допусти тај недостатак.

2) Премијски послови

§ 32

(1) Забрањено је у трговини или приликом извршења неког рада или посла привредног карактера у циљу привлачења потрошача обећавање или давање награде у новцу, роби или у ма ком другом облику и то без обзира на начин добивања ове награде било путем среће или непосредне предаје (премије)

2) Не сматрају се као забрањене награде: бонификације, које се дају у вези са роком доспећа платежне обавезе, као каса шконто, попуст код плаћања у готовом новцу одмах, уобичајени рабат, уобичајено давање поклона о Новој Години или другим приликама разним сталним потрошачима, или предмети уобичајене рекламе, додати купљеној роби.

3) Послови по усовном систему

§ 33.

(1) Забрањено је у пословном промету вршити продају уговорима, којима се купцима ставља у изглед

корисна набавка робе или извршење посла под условом, да на основу њима предатих упутница или купона, који садрже услове, привреде понудиоцу или другоме лицу друге купце, који ступају са предузећем у исте уговорне односе (усвони послови). Исто тако забрањено је учешће у овим уговорним односима у својству купца или растурача упутница или купона.

(2) Уговори на овај начин закључени између предузимача и купца или између последњег и другог посредника ништави су.

(3) Купац може одричући се набављене робе, или обављеног рада или враћајући већ примљену робу, тражити, да му се врати извршена наплата.

4) Казне

§ 34.

(1) Ко се огреши о административне прописе §§ 31, 32 и 33 и о прописе наредба издатих на основу §§ 8 и 31, казниће се од стране првенствене власти опште управе због иступа новчаном казном до 1500 дин. или затвором до 1 месеца дана или обема казнама.

(2) Кад трговац у смислу § 31 издате наредбе не стави прописане ознаке на робу или опрему, првостепена општа управна власт у својој пресуди одредиће да се изостала ознака накнадно, евентуално по претходном испитивању, стави на робу у колико трговац располаже истом робом; даље да се уклоне неистините или непрописане ознаке или ако ово није могуће да се роба, која није прешла у руке потрошача, одузме.

(3) За обезбеђење ових мера, које треба да се изврше о трошку осуђеног, првостепена општа управна власт може већ у току поступања одузети предмете, којима се вређа наредба, издата у смислу § 31.

(4) Казне предвиђене у овој глави примењиваће се не само према извршиоцу дела него и према његовом подстрекачу или саучеснику.

ЧЕТВРТА ГЛАВА
ОПШТЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

1) Примена овог Закона, појам такмичара и робе у смислу овог Закона

§ 35.

(1) Овај Закон обухвата сав пословни промет у производњи, занатству и трговини али се неће примењивати на сузбијање нелојалне утакмице у круговима других слободних професија.

(2) Под такмичаром подразумева се сваки предузетник, који робу исте или сличне врсте производи или продаје или врши радове исте или сличне врсте или у опште ради као предузетник у истој или сличној грани.

(3) Под робом подразумевају се поред индустријских и занатских производа и производи из пољопривредне, шумске и рударске индустрије.

2) Искључење јавности

§ 36.

Код усмене расправе, поред случајева предвиђених у грађанским, односно кривичним поступцима може се на тражење које парничне стране или сведока, искључити јавност, ако би се јавношћу каква тајна производње или трговине изложила опасности.

3) Објава пресуде

§ 37.

(1) Суд може како у цивилном тако и у кривичном поступку на предлог странке, која је добила спор, одредити, да се пресуда по извршности објави у једним или више новина, о трошку друге странке.

(2) Суд ће по предлогу странке, која је добила спор, одредити новине у којима треба извршити објаву висину трошкова око објаве као и друге услове и рок у коме се објава има да изврши.

Нове књиге.

Основи меничног права и коментар новог меничног закона од Дра Томе Павловића, сенатног претседника при Апелационом суду у Новом Саду.

Нови земљишно-књижни закони од Богдана Ђукића, касационог судије у Новом Саду.

Уводни закон у грађ. парнични поступник са тумачењем Николаја Пахорукова, инспектора Министарства правде.

Станарински статут слоб. краљ. града Новог Сада, превео и средио односно судску праксу Др. Ника Јов. Игњатовић, претседник Апелационог суда у Новом Саду.

Правилник о заштити напуштене деце, са предговором: Држ. заштита деце у служби југословенске државне идеје, превео и предговор написао: Др. Ђура Јовановић дечји лекар Нови Сад.

О земљишно-књижним уписима од Дра Ф. Чулиновић, старешина среског суда у Вел. Бечкерку.

Кривични обрасци уз нови Кривични законик поступник и правилник. Саставио Др. Бранко Маширевић, претседник Округног суда у Сомбору.

Ишв. ј. 17/346

ЧЕТВРТА ГЛАВА
ОПШТЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

1) Примена овог Закона, појам такмичара и робе у смислу овог Закона

§ 35.

(1) Овај Закон обухвата сав пословни промет у производњи, занатству и трговини али се неће примењивати на сузбијање нелојалне утакмице у круговима других слободних професија.

(2) Под такмичаром подразумева се сваки предузетник, који робу исте или сличне врсте производи или продаје или врши радове исте или сличне врсте или у опште ради као предузетник у истој или сличној грани.

(3) Под робом подразумевају се поред индустријских и занатских производа и производи из пољопривредне, шумске и рударске индустрије.

2) Искључење јавности

§ 36.

Код усмене расправе, поред случајева предвиђених у грађанским, односно кривичним поступцима може се на тражење које парничне стране или сведока, искључити јавност, ако би се јавношћу каква тајна производње или трговине изложила опасности.

3) Објава пресуде

§ 37.

(1) Суд може како у цивилном тако и у кривичном поступку на предлог странке, која је добила спор, одредити, да се пресуда по извршности објави у једним или више новина, о трошку друге странке.

(2) Суд ће по предлогу странке, која је добила спор, одредити новине у којима треба извршити објаву висину трошкова око објаве као и друге услове и рок у коме се објава има да изврши.

Нове књиге.

Основи меничног права и коментар новог меничног закона од Дра Томе Павловића, сенатног претседника при Апелационом суду у Новом Саду.

Нови земљишно-књижни закони од Богдана Ђукића, касационог судије у Новом Саду.

Уводни закон у грађ. парнични поступник са тумачењем Николаја Пахорукова, инспектора Министарства правде.

Станарински статут слоб. краљ. града Новог Сада, превео и средио односно судску праксу Др. Ника Јов. Игњатовић, претседник Апелационог суда у Новом Саду.

Правилник о заштити напуштене деце, са предговором: Држ. заштита деце у служби југословенске државне идеје, превео и предговор написао: Др. Ђура Јовановић дечји лекар Нови Сад.

О земљишно-књижним уписима од Дра Ф. Чулиновић, старешина среског суда у Вел. Бечкерку.

Кривични обрасци уз нови Кривични законик поступник и правилник. Саставио Др. Бранко Маширевић, претседник Окружног суда у Сомбору.

Ишв. ј. 17/346